ZWIERZĘTA

Ciekawostki o psach: 38 sprawdzonych faktów

Ciekawostki zebrał: Marcin Balana · Opublikowano: 13.10.2026 · Zaktualizowano: 20.10.2026 · Zweryfikowano: 20.10.2026

Psy pochodzą od wymarłych linii wilków, a pierwsze udomowienia nastąpiły w północnej Eurazji 14–29 tys. lat temu. W polskich domach żyło w 2024 r. ok. 8,3 mln psów, a FCI uznaje 364 rasy, w tym polskie, m.in. owczarka podhalańskiego i ogara polskiego. Ustawa z 2026 r. wprowadza w Polsce obowiązkowe czipowanie psów i ich rejestrację w KROPiK.

NAJWAŻNIEJSZE W SKRÓCIE

- Pierwsze psy udomowiono w północnej Eurazji 14–29 tys. lat temu.
- FCI uznaje 364 rasy psów, a polski owczarek nizinny ma w jej rejestrze numer 251.
- W 2024 r. w Polsce żyło 8 282 000 psów.
- Ustawa z 15 maja 2026 r. nakaże oznakować psa transponderem do dnia 1. szczepienia przeciw wściekliźnie.
- Border collie Chaser nauczyła się nazw 1022 przedmiotów.
- W 2025 r. ze schronisk w Polsce adoptowano lub odebrano 44 799 psów.
- Łajka poleciała na orbitę 3 listopada 1957 r. na pokładzie Sputnika 2.

Historia psa

1 Psy udomowiono 14–29 tys. lat temu

Pierwsze udomowienia psów nastąpiły najprawdopodobniej w północnej Eurazji 14–29 tys. lat temu. Według danych genetycznych psy pochodzą od wilków. Wymarłe linie wilków, od których wywodzą się psy, oddzieliły się od przodków dzisiejszych wilków 27–40 tys. lat temu.[1]

Źródło: Encyclopaedia Britannica, Dog , Data odczytu: 2026.10.15

2 Psy dotarły do Ameryki ok. 10 tys. lat temu

Badania genetyczne wskazują, że psy nie towarzyszyły pierwszym ludziom, którzy dotarli do Ameryki ponad 15 tys. lat temu. Psy pojawiły się tam dopiero ok. 10 tys. lat temu. Według jednego z badań wilki udomowiono w Chinach 16 300 lat temu jako zwierzęta hodowlane.[1]

Źródło: Encyclopaedia Britannica, Dog , Data odczytu: 2026.10.15

3 11 tys. lat temu istniało już 5 linii psów

Badacze zsekwencjonowali 27 genomów starożytnych psów. Okazało się, że już 11 tys. lat temu istniało co najmniej 5 głównych linii genetycznych psów. Wszystkie psy mają wspólnych przodków, innych niż dzisiejsze wilki, a od czasu udomowienia geny wilków trafiały do psów rzadko.[2]

Źródło: Bergström A. i in., Origins and genetic legacy of prehistoric dogs , Data publikacji: 2020.10.29, Data odczytu: 2026.10.20

4 Psy trawią skrobię lepiej niż wilki

Porównanie genomów psów i wilków (3,8 mln wariantów genetycznych) wskazało 36 regionów DNA, które prawdopodobnie były celem doboru w czasie udomowienia. 19 z nich zawiera geny ważne dla pracy mózgu. 10 genów dotyczy trawienia skrobi i przemiany tłuszczów, co autorzy wiążą z przystosowaniem psów do diety bogatej w skrobię.[3]

Źródło: Axelsson E. i in., The genomic signature of dog domestication reveals adaptation to a starch-rich diet , Data publikacji: 2013.01.23, Data odczytu: 2026.10.15

5 Grób z Oberkassel ma 14 tys. lat

Grób z 2 psami, mężczyzną i kobietą, odkryty przypadkiem w 1914 r. przez robotników w Oberkassel koło Bonn, ma 14 tys. lat. Młodszy pies miał w chwili śmierci 27 lub 28 tygodni. Jako szczenię w wieku 3–4 miesięcy zachorował na nosówkę i przeszedł 2 lub 3 okresy ciężkiej choroby po 5–6 tygodni. Badacze uważają, że mógł przeżyć dzięki opiece ludzi.[4][5]

Źródła: Universiteit Leiden, Emotional bond between humans and dogs goes back 14,000 years , Data publikacji: 2018.02.07, Data odczytu: 2026.10.20; Smithsonian Magazine, 14,000-Year-Old Puppy May Have Been Cared for by Paleolithic Humans , Data publikacji: 2018.02.28, Data odczytu: 2026.10.20

6 Pies grenlandzki to rasa sprzed 2000 lat

Pies grenlandzki należy do najstarszych ras: powstał w rejonie Morza Beringa co najmniej 2000 lat temu, a na Grenlandię dotarł ok. 1000 lat później. Badacze porównali 10 genomów psów grenlandzkich z genomem syberyjskiego psa zaprzęgowego sprzed 9500 lat.[6]

Źródło: Guinness World Records, Oldest dog breed , Data odczytu: 2026.10.15

Zmysły i inteligencja psa

7 Tylko 20% genów węchowych psa nie działa

U psa nieaktywnych jest tylko ok. 20% genów receptorów węchowych. U człowieka ponad 50% takich genów to niedziałające pseudogeny. Odsetek pseudogenów różni się między rasami, co może tłumaczyć, dlaczego niektóre rasy mają lepszy węch od innych. Rasy różnią się też częstością odmian tych genów.[7]

Źródło: Kokocińska-Kusiak A. i in., Canine Olfaction: Physiology, Behavior, and Possibilities for Practical Applications , Data publikacji: 2021.08.21, Data odczytu: 2026.10.15

8 Psy wykrywały COVID-19 z 94-procentową skutecznością

W jednym z badań psy wykrywające zakażenie COVID-19 osiągnęły średnią skuteczność 94%. Dostały 1012 losowo ułożonych próbek. Poprawnie wskazały 157 próbek dodatnich i 792 ujemne, a pomyliły się w 63 przypadkach. Badanie opisano w przeglądzie naukowym o psim węchu.[7]

Źródło: Kokocińska-Kusiak A. i in., Canine Olfaction: Physiology, Behavior, and Possibilities for Practical Applications , Data publikacji: 2021.08.21, Data odczytu: 2026.10.15

9 Border collie Chaser znała nazwy 1022 przedmiotów

Border collie Chaser w ciągu 3 lat intensywnego treningu nauczyła się nazw 1022 przedmiotów i je zapamiętała. Rozumiała, że nazwy odnoszą się do przedmiotów niezależnie od polecenia. Nowe słowa potrafiła też odgadnąć przez wykluczenie: wybierała nieznany przedmiot, gdy słyszała nieznaną nazwę.[8]

Źródło: Pilley J.W., Reid A.K., Border collie comprehends object names as verbal referents , Data publikacji: 2010.12.08, Data odczytu: 2026.10.15

10 Pies Rico pamiętał nowe słowo po 4 tygodniach

Border collie Rico znał nazwy ponad 200 przedmiotów. Nazwę nowego przedmiotu odgadywał przez wykluczenie i potrafił go przynieść od razu, a także 4 tygodnie po tym, jak pierwszy raz usłyszał to słowo. Podobnie szybko uczą się nowych słów małe dzieci.[9]

Źródło: Kaminski J. i in., Word learning in a domestic dog: evidence for „fast mapping” , Data publikacji: 2004.06.11, Data odczytu: 2026.10.15

11 Psy mają mięsień do „smutnych oczu”, którego nie mają wilki

Psy mają mięsień, który mocno unosi wewnętrzny kącik brwi, a wilki go nie mają, co wykazała sekcja głów obu gatunków. Psy robią ten ruch częściej i mocniej niż wilki. Badacze przypuszczają, że taki wyraz pyska wywołuje u ludzi chęć opieki, bo przypomina minę smutnego człowieka, i że jest efektem doboru według ludzkich upodobań.[10]

Źródło: Kaminski J. i in., Evolution of facial muscle anatomy in dogs , Data publikacji: 2019.06.17, Data odczytu: 2026.10.15

12 Golden retriever ma więcej neuronów w korze niż lew

Golden retriever ma więcej neuronów w korze mózgowej niż hiena pręgowana, lew afrykański, a nawet niedźwiedź brunatny, choć ich kora jest nawet 3 razy większa. Badacze porównali mózgi kilku drapieżnych ssaków, m.in. kota, mangusty, psa, hieny i lwa. Szop pracz ma w mózgu wielkości kociego podobną liczbę neuronów co pies.[11]

Źródło: Jardim-Messeder D. i in., Dogs Have the Most Neurons, Though Not the Largest Brain , Data publikacji: 2017.12.12, Data odczytu: 2026.10.15

Rasy psów, także polskie

13 FCI uznaje 364 rasy psów

Międzynarodowa Federacja Kynologiczna (FCI) uznaje 364 rasy psów. Każda rasa jest przypisana do konkretnego kraju. FCI ma 101 członków i partnerów kontraktowych, po jednym w każdym kraju. Rasy podzielono na 10 grup, a grupa 1 to owczarki i psy pasterskie.[12][13]

Źródła: Fédération Cynologique Internationale, Presentation of our organisation , Data odczytu: 2026.10.15; Fédération Cynologique Internationale, FCI breeds nomenclature , Data odczytu: 2026.10.15

14 Buldog francuski prowadzi w rejestrach AKC od 4 lat

W 2025 r. buldog francuski był czwarty rok z rzędu najpopularniejszą rasą psów w rejestrach Amerykańskiego Klubu Kynologicznego (AKC). W 2022 r. zakończył trwające 31 lat panowanie labradora. AKC, założony w 1884 r., uznał dotąd 205 ras. W statystyce rejestracji za 2025 r. uwzględniono 202 z nich.[14]

Źródło: American Kennel Club, Meet the Most Popular Dog Breeds of 2025 , Data publikacji: 2026.03.18, Data odczytu: 2026.10.15

15 Polski owczarek nizinny ma w FCI numer 251

Polski owczarek nizinny figuruje w rejestrze FCI pod numerem 251, w grupie 1 (owczarki i psy pasterskie). FCI uznała tę rasę ostatecznie w 1963 r., a obowiązujący wzorzec opublikowała w 1998 r. Psy mają w kłębie 45–50 cm, a suki 42–47 cm. Według wzorca to pies pasterski i stróżujący, a w mieście bardzo dobry towarzysz.[15][16]

Źródła: Fédération Cynologique Internationale, FCI breeds nomenclature: Polski Owczarek Nizinny (251) , Data odczytu: 2026.10.20; Fédération Cynologique Internationale, FCI-Standard N° 251 Polski Owczarek Nizinny , Data publikacji: 1998.08.07, Data odczytu: 2026.10.20

16 Pierwszy wzorzec owczarka podhalańskiego spisano w 1937 r.

Pierwszy wzorzec owczarka podhalańskiego spisano w 1937 r., po pierwszej wystawie i przeglądzie hodowlanym w Zakopanem, które odbyły się 3–5 września. FCI przyjęła wzorzec tej rasy 29 sierpnia 1967 r. jako nr 252a. Psy mają w kłębie 65–70 cm, a suki 60–65 cm. Według wzorca FCI pasterze osiedli na Podhalu w 15. wieku (XV w.).[17]

Źródło: Fédération Cynologique Internationale, FCI-Standard N° 252 Polski Owczarek Podhalanski , Data publikacji: 2025.02.06, Data odczytu: 2026.10.19

17 W 1954 r. w Zakopanem pokazano ok. 120 owczarków podhalańskich

W maju 1954 r. w Zakopanem odbył się pierwszy powojenny pokaz owczarków podhalańskich z ok. 120 psami, w większości pracującymi przy owcach. Tradycyjną barwą tej rasy był czysty biały, bo białego psa łatwo odróżnić od niedźwiedzia czy wilka. Pierwszy rodowodowy miot urodził się w 1957 r. w Łebie u dr Danuty Hryniewicz.[17]

Źródło: Fédération Cynologique Internationale, FCI-Standard N° 252 Polski Owczarek Podhalanski , Data publikacji: 2025.02.06, Data odczytu: 2026.10.19

18 W 1618 r. wydano poradnik o polowaniu z ogarami

W 1618 r. krakowska oficyna wydała poradnik o polowaniu z ogarami, napisany przez hrabiego Jana Ostroroga, wojewodę poznańskiego. Pierwszy opis rasy ogar polski znalazł się w książce Krzysztofa Kluka z 1779 r. Według wzorca FCI już kroniki z 14. wieku (XIV w.) podają, że ogary hodowano do polowań królewskich.[18]

Źródło: Fédération Cynologique Internationale, FCI-Standard N° 52 Ogar Polski , Data publikacji: 2014.11.03, Data odczytu: 2026.10.19

19 Ogar polski trafił do rejestru FCI w 1966 r.

Ogar polski został wpisany do rejestru FCI 15 listopada 1966 r. pod numerem 52. Wcześniej, w 1959 r., płk Piotr Kartawik sprowadził z rodzinnych stron 4 pierwsze ogary i założył hodowlę „z Kresów". Na podstawie tych psów inż. Jerzy Dylewski spisał w 1964 r. pierwszy wzorzec rasy. Psy mają w kłębie 56–65 cm, a suki 55–60 cm.[18]

Źródło: Fédération Cynologique Internationale, FCI-Standard N° 52 Ogar Polski , Data publikacji: 2014.11.03, Data odczytu: 2026.10.19

20 Gończy polski uzyskał pełne uznanie FCI w 2017 r.

Gończy polski, rasa nr 354 w grupie 6 FCI (psy gończe), został uznany tymczasowo w 2006 r., a ostatecznie 7 listopada 2017 r. Według wzorca w 17. wieku (XVII w.) istniały już co najmniej 2 typy polskich psów gończych, a w 1821 r. W. Kozłowski opisał cięższy brachet polski i lżejszego gończego polskiego. Psy mają w kłębie 55–59 cm, a suki 50–55 cm.[19][20]

Źródła: Fédération Cynologique Internationale, FCI breeds nomenclature: Gonczy Polski (354) , Data odczytu: 2026.10.20; Fédération Cynologique Internationale, Standard FCI N° 354 Gończy Polski , Data publikacji: 2017.11.07, Data odczytu: 2026.10.20

21 Chart polski mierzy w kłębie do 80 cm

Chart polski osiąga w kłębie 70–80 cm (psy) i 68–75 cm (suki). Według wzorca FCI nr 333 jego obecność w Polsce jest potwierdzona od 13. wieku (XIII w.). To pies myśliwski używany do polowań na zające, lisy, sarny i dropie, a także na wilki. Wygląd rasy pozostał według wzorca niezmieniony do końca 19. wieku.[21]

Źródło: Fédération Cynologique Internationale, FCI-Standard N° 333 Chart Polski , Data publikacji: 1999.10.01, Data odczytu: 2026.10.19

Jak długo żyją psy?

22 Mediana życia psa w Wielkiej Brytanii to 12,5 roku

Na podstawie danych o 584 734 psach z Wielkiej Brytanii mediana długości życia psa wynosi 12,5 roku. Badacze porównali 155 ras, psy rasowe i mieszańce, psy różnej wielkości oraz o różnym kształcie czaszki. W zbiorze były 284 734 psy, które już nie żyły.[22]

Źródło: McMillan K.M. i in., Longevity of companion dog breeds: those at risk from early death , Data publikacji: 2024.02.01, Data odczytu: 2026.10.15

23 Lancashire heeler żyje średnio 15,4 roku

W brytyjskim badaniu najdłużej żyły psy rasy lancashire heeler: mediana ich życia wynosi 15,4 roku. Najkrócej żyły owczarki kaukaskie (5,4 roku), a krótko także presa canario (7,7 roku) i cane corso (8,1 roku). Krótko żyjące rasy skupiały się m.in. wśród molosów i buldogów.[22]

Źródło: McMillan K.M. i in., Longevity of companion dog breeds: those at risk from early death , Data publikacji: 2024.02.01, Data odczytu: 2026.10.15

24 Duże psy żyją krócej, bo szybciej się starzeją

Rasy psów różnią się wielkością ciała prawie o 2 rzędy wielkości, a średnią długością życia nawet 2-krotnie. Analiza danych o śmierci psów 74 ras wykazała, że duże psy umierają młodo głównie dlatego, że szybciej się starzeją. U ssaków różnych gatunków jest odwrotnie: większe zwykle żyją dłużej.[23]

Źródło: Kraus C. i in., The size-life span trade-off decomposed: why large dogs die young , Data publikacji: 2013.02.21, Data odczytu: 2026.10.20

Psy w Polsce: liczby i prawo

25 W Polsce żyje ponad 8 mln psów

W 2024 r. w Polsce żyło 8 282 000 psów, wynika z zestawienia europejskiej federacji FEDIAF. W całej Europie federacja naliczyła 91 205 000 psów. Oznacza to, że co 11. pies w Europie żyje w Polsce. FEDIAF publikuje w wydaniu z 2026 r. dane zebrane za 2024 r.[24]

Źródło: FEDIAF, Facts & Figures 2026 , Data odczytu: 2026.10.19

26 Przez polskie schroniska przeszło w 2025 r. 70 227 psów

W 2025 r. przez polskie schroniska przeszło 70 227 psów i 36 022 koty. Dane pochodzą z 235 schronisk skontrolowanych przez Inspekcję Weterynaryjną. W 2015 r. psów w schroniskach było 109 908, więc ich liczba wyraźnie spadła. W ciągu 2025 r. do schronisk przyjęto 47 070 psów.[25]

Źródło: Główny Inspektorat Weterynarii, Raport roczny Głównego Lekarza Weterynarii za 2025 r. , Data odczytu: 2026.10.15

27 Ze schronisk adoptowano 44 799 psów

W 2025 r. ze schronisk w Polsce adoptowano 44 799 psów, czyli 63,8% psów, które w nich przebywały. To o 4413 mniej niż rok wcześniej. W statystyce GIW adopcja obejmuje też psy odebrane przez dotychczasowych właścicieli. Co roku do adopcji trafia ok. 62% zwierząt ze schronisk.[25]

Źródło: Główny Inspektorat Weterynarii, Raport roczny Głównego Lekarza Weterynarii za 2025 r. , Data odczytu: 2026.10.15

28 Psa trzeba szczepić na wściekliznę co 12 miesięcy

W Polsce właściciel musi zaszczepić psa przeciwko wściekliźnie w ciągu 30 dni od ukończenia przez niego 3. miesiąca życia. Potem szczepienie trzeba powtarzać nie rzadziej niż co 12 miesięcy od ostatniego szczepienia. Obowiązek wynika z ustawy o zdrowiu zwierząt.[26]

Źródło: Główny Inspektorat Weterynarii, Szczepienie przeciwko wściekliźnie , Data odczytu: 2026.10.15

29 Ustawa z 2026 r. nakaże czipować każdego psa

Ustawa z 15 maja 2026 r. o Krajowym Rejestrze Oznakowanych Psów i Kotów (Dz.U. 2026 poz. 755) nakaże oznakować i zarejestrować psa do dnia 1. szczepienia przeciw wściekliźnie. Oznakowanie polega na wszczepieniu zatwierdzonego transpondera. Rejestr KROPiK prowadzi Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, a za niedopełnienie obowiązku grozi grzywna.[27]

Źródło: Kancelaria Sejmu, Ustawa z dnia 15 maja 2026 r. o Krajowym Rejestrze Oznakowanych Psów i Kotów (Dz.U. 2026 poz. 755) , Data odczytu: 2026.10.19

30 Rejestr KROPiK ruszy w pełni po 2 latach

Ustawa o KROPiK wchodzi w życie zasadniczo po upływie 2 lat od ogłoszenia. Psy zaszczepione na wściekliznę przed tym dniem trzeba oznakować i zarejestrować w ciągu 3 lat. Psy oznakowane przed tym dniem czipem zgodnym z normą ISO 11785 można zarejestrować bezpłatnie. Według Ministerstwa Rolnictwa ok. 1 mln psów było już oznakowanych w prywatnych bazach.[27][28]

Źródła: Kancelaria Sejmu, Ustawa z dnia 15 maja 2026 r. o Krajowym Rejestrze Oznakowanych Psów i Kotów (Dz.U. 2026 poz. 755) , Data odczytu: 2026.10.20; Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Odpowiedź na interpelację nr 14639 , Data publikacji: 2026.02.05, Data odczytu: 2026.10.20

Psy w służbie

31 Polska Policja ma 917 psów służbowych

Na koniec 2025 r. w Policji służyło 917 psów: 494 patrolowo-tropiące, 37 patrolowych, 16 bojowych, 45 tropiących, 160 do szukania narkotyków, 114 materiałów wybuchowych i 25 zwłok ludzkich na lądzie i w wodzie. W 2025 r. ze służby wycofano 112 psów. Policja ma też 64 konie służbowe.[29]

Źródło: Policja.pl, Zwierzęta służbowe , Data odczytu: 2026.10.15

32 W Straży Granicznej służyło 246 psów

W 2021 r. w Straży Granicznej służyło 246 psów w 3 specjalnościach: tropiące, patrolowo-obronne i specjalne. Owczarków niemieckich było 169, czyli ok. 67%, a owczarków belgijskich 62. Do szkolenia trafiają psy w wieku 12–24 miesięcy. Szkolenie trwa 5–6 miesięcy, a służba z psem 8–10 lat.[30]

Źródło: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Psy i konie w służbach MSWiA , Data publikacji: 2021.02.18, Data odczytu: 2026.10.19

33 W służbach MSWiA pracowało 1207 psów

W lutym 2021 r. we wszystkich formacjach podległych MSWiA służyło łącznie 1207 psów i 62 konie. W Państwowej Straży Pożarnej było 30 psów, które szukają ludzi w gruzach i zaginionych w terenie. Po wybuchu w Bejrucie w sierpniu 2020 r. do Libanu poleciało 42 strażaków i 4 psy. Co roku ok. 10% zwierząt przechodzi na „emeryturę”.[31][30]

Źródła: Komenda Powiatowa PSP w Złotoryi, Konferencja prasowa ws. ustawowego uregulowania opieki nad zwierzętami w służbach podległych MSWiA , Data publikacji: 2021.02.19, Data odczytu: 2026.10.20; Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Psy i konie w służbach MSWiA , Data publikacji: 2021.02.18, Data odczytu: 2026.10.20

Psy w historii i rekordy

34 Psie zaprzęgi przewiozły lek na odległość 674 mil

Na początku 1925 r. sztafeta psich zaprzęgów przewiozła surowicę do miasta Nome na Alasce, gdzie wśród dzieci szerzyła się błonica. Psy pokonały 674 mile, czyli ok. 1085 km, w mniej niż 5,5 dnia, przez wichury i zamiecie, bez stłuczenia ani jednej fiolki. Jednym z psów sztafety był Balto, który do dziś pozostaje sławny.[32]

Źródło: Smithsonian Magazine, Balto's DNA Provides a New Look at the Intrepid Sled Dog , Data publikacji: 2023.04.28, Data

odczytu: 2026.10.15

35 Łajka poleciała na orbitę 3 listopada 1957 r.

Łajka, pierwsze zwierzę na orbicie okołoziemskiej, poleciała w kosmos 3 listopada 1957 r. na pokładzie radzieckiego Sputnika 2, który ważył 508 kg. Według NASA przeżyła najpewniej tylko kilka godzin po wejściu na orbitę. Baterie satelity wyczerpały się 10 listopada, a Sputnik 2 spłonął w atmosferze 14 kwietnia 1958 r. Kolejne zwierzęta ZSRR wysłał na orbitę dopiero po prawie 3 latach.[33]

Źródło: NASA, 60 Years Ago: The First Animal in Orbit , Data publikacji: 2017.11.06, Data odczytu: 2026.10.19

36 Najwyższy pies w historii miał 1,118 m

Najwyższym psem w historii był dog niemiecki Zeus z miasta Otsego w stanie Michigan. 4 października 2011 r. zmierzono, że ma 1,118 m wzrostu. Zeus żył od 26 listopada 2008 r. do 3 września 2014 r. i przejął rekord po psie Giant George. Należał do rodziny Denise Doorlag.[34]

Rekord Źródło: Guinness World Records, Tallest dog ever (male) , Data odczytu: 2026.10.15

37 Najniższy żyjący pies ma 9,14 cm wzrostu

Najniższym żyjącym psem jest suczka rasy chihuahua Pearl z USA. Ma 9,14 cm wzrostu, 12,7 cm długości i waży 553 g, a pomiar potwierdzono 23 sierpnia 2022 r. w Orlando na Florydzie. Pearl jest krewną poprzedniej rekordzistki Milly, która miała 9,65 cm. Przy narodzinach Pearl ważyła mniej niż 28 g.[35][36]

Rekord Źródła: Guinness World Records, Shortest dog living , Data odczytu: 2026.10.20; Guinness World Records, Pocket-sized Chihuahua certified as world's shortest dog , Data publikacji: 2023.04.09, Data odczytu: 2026.10.20

38 Coonhound Lou ma uszy po 34 cm

Coonhound czarny podpalany Lou z miasta Milwaukie w stanie Oregon ma najdłuższe uszy wśród żyjących psów: każde mierzy 34 cm, razem 68 cm. Rekord zapisano z datą 30 lipca 2020 r. Właścicielka, Paige Olsen, zmierzyła uszy w czasie pandemii. Pies jest spokrewniony z poprzednim rekordzistą w tej kategorii.[37][38]

Rekord Źródła: Guinness World Records, Longest ears on a living dog , Data odczytu: 2026.10.20; Guinness World Records, Lou the coonhound breaks record for longest ears on a dog , Data publikacji: 2021.09.23, Data odczytu: 2026.10.20

Psy w liczbach

Parametr | Wartość

Czas udomowienia | 14–29 tys. lat temu

Rasy uznane przez FCI | 364

Psy w Polsce (2024) | 8 282 000

Mediana długości życia psa (Wielka Brytania) | 12,5 roku

Słownictwo border collie Chaser | 1022 nazwy przedmiotów

Psy, które przeszły przez polskie schroniska (2025) | 70 227

Psy służbowe Policji (31.12.2025) | 917

Psy w Straży Granicznej (2021) | 246

Lot Łajki na orbitę | 3 listopada 1957 r.

Najwyższy pies w historii (samiec) | 1,118 m

Źródła danych: Encyclopaedia Britannica, FCI, FEDIAF, Scientific Reports, Behavioural Processes, Główny Inspektorat Weterynarii, Policja, MSWiA, NASA, Guinness World Records. Stan na 20 października 2026 r.

Mity i fakty o psach

FAŁSZ

„Psy widzą świat czarno-biały”

Psy mają 2 rodzaje czopków, najbardziej czułe na światło o długości ok. 429 nm i 555 nm, więc widzą kolory: ich widzenie barwne jest dwubarwne.[39]

Źródło: Neitz J. i in., Color vision in the dog , Data publikacji: 1989.08.01, Data odczytu: 2026.10.15

FAŁSZ

„1 rok życia psa to zawsze 7 lat życia człowieka”

Badanie zmian w DNA 104 labradorów wykazało, że zależność między wiekiem psa i człowieka nie jest liniowa.[40]

Źródło: Wang T. i in., Quantitative Translation of Dog-to-Human Aging by Conserved Remodeling of the DNA Methylome , Data publikacji: 2020.08.26, Data odczytu: 2026.10.15

FAŁSZ

„Portugalski pies Bobi to potwierdzony najstarszy pies w historii”

Po śmierci Bobiego w październiku 2023 r. Guinness World Records przeprowadził weryfikację i uznał, że nie ma wystarczających dowodów na jego rekord.[41]

Źródło: Guinness World Records, Guinness World Records concludes oldest dog ever review launched after Bobi's death , Data publikacji: 2024.02.22, Data odczytu: 2026.10.15

FAŁSZ

„Czipowanie psów jest w Polsce obowiązkowe od dawna”

Ogólnokrajowy obowiązek oznakowania psa transponderem wprowadziła dopiero ustawa z 15 maja 2026 r., która zasadniczo wchodzi w życie po 2 latach od ogłoszenia.[27]

Źródło: Kancelaria Sejmu, Ustawa z dnia 15 maja 2026 r. o Krajowym Rejestrze Oznakowanych Psów i Kotów (Dz.U. 2026 poz. 755) , Data odczytu: 2026.10.19

Źródła

1. Encyclopaedia Britannica, Dog. Adres: https://www.britannica.com/animal/dog. Data odczytu: 2026.10.15.

2. Bergström A. i in., Origins and genetic legacy of prehistoric dogs. Wydawca: Science. Wydanie: t. 370, nr 6516, 2020. Strony: 557–564. Adres: https://doi.org/10.1126/science.aba9572. Data publikacji: 2020.10.29. Data odczytu: 2026.10.20.

3. Axelsson E. i in., The genomic signature of dog domestication reveals adaptation to a starch-rich diet. Wydawca: Nature. Wydanie: t. 495, nr 7441, 2013. Strony: 360–364. Adres: https://doi.org/10.1038/nature11837. Data publikacji: 2013.01.23. Data odczytu: 2026.10.15.

4. Universiteit Leiden, Emotional bond between humans and dogs goes back 14,000 years. Adres: https://www.universiteitleiden.nl/en/news/2018/02/emotional-bond-between-humans-and-dogs-goes-back-14000-years.

Data publikacji: 2018.02.07. Data odczytu: 2026.10.20.

5. Smithsonian Magazine, 14,000-Year-Old Puppy May Have Been Cared for by Paleolithic Humans. Adres: https://www.smithsonianmag.com/smart-news/14000-year-old-puppy-may-have-been-cared-paleolithic-humans-180968282/. Data publikacji: 2018.02.28. Data odczytu: 2026.10.20.

6. Guinness World Records, Oldest dog breed. Adres: https://www.guinnessworldrecords.com/world-records/oldest-dog-breed. Data odczytu: 2026.10.15.

7. Kokocińska-Kusiak A. i in., Canine Olfaction: Physiology, Behavior, and Possibilities for Practical Applications. Wydawca: Animals. Wydanie: t. 11, nr 8, 2021. Strony: 2463. Adres: https://doi.org/10.3390/ani11082463. Data publikacji: 2021.08.21. Data odczytu: 2026.10.15.

8. Pilley J.W., Reid A.K., Border collie comprehends object names as verbal referents. Wydawca: Behavioural Processes. Wydanie: t. 86, nr 2, 2011. Strony: 184–195. Adres: https://doi.org/10.1016/j.beproc.2010.11.007. Data publikacji: 2010.12.08. Data odczytu: 2026.10.15.

9. Kaminski J. i in., Word learning in a domestic dog: evidence for „fast mapping". Wydawca: Science. Wydanie: t. 304, nr 5677, 2004. Strony: 1682–1683. Adres: https://doi.org/10.1126/science.1097859. Data publikacji: 2004.06.11. Data odczytu: 2026.10.15.

10. Kaminski J. i in., Evolution of facial muscle anatomy in dogs. Wydawca: Proceedings of the National Academy of Sciences. Wydanie: t. 116, nr 29, 2019. Strony: 14677–14681. Adres: https://doi.org/10.1073/pnas.1820653116. Data publikacji: 2019.06.17. Data odczytu: 2026.10.15.

11. Jardim-Messeder D. i in., Dogs Have the Most Neurons, Though Not the Largest Brain. Wydawca: Frontiers in Neuroanatomy. Wydanie: t. 11, 2017. Strony: 118. Adres: https://doi.org/10.3389/fnana.2017.00118. Data publikacji: 2017.12.12. Data odczytu: 2026.10.15.

12. Fédération Cynologique Internationale, Presentation of our organisation. Adres: https://www.fci.be/en/Presentation-of-our-organisation-4.html. Data odczytu: 2026.10.15.

13. Fédération Cynologique Internationale, FCI breeds nomenclature. Adres: https://www.fci.be/en/Nomenclature/. Data odczytu: 2026.10.15.

14. American Kennel Club, Meet the Most Popular Dog Breeds of 2025. Adres: https://www.akc.org/expert-advice/news/most-popular-dog-breeds-2025/. Data publikacji: 2026.03.18. Data odczytu: 2026.10.15.

15. Fédération Cynologique Internationale, FCI breeds nomenclature: Polski Owczarek Nizinny (251). Adres: https://www.fci.be/en/nomenclature/TATRA-SHEEPDOG-251.html. Data odczytu: 2026.10.20.

16. Fédération Cynologique Internationale, FCI-Standard N° 251 Polski Owczarek Nizinny. Adres: https://fci.be/Nomenclature/Standards/251g01-en.pdf. Data publikacji: 1998.08.07. Data odczytu: 2026.10.20.

17. Fédération Cynologique Internationale, FCI-Standard N° 252 Polski Owczarek Podhalanski. Adres: https://fci.be/Nomenclature/Standards/252g01-en.pdf. Data publikacji: 2025.02.06. Data odczytu: 2026.10.19.

18. Fédération Cynologique Internationale, FCI-Standard N° 52 Ogar Polski. Adres: https://fci.be/Nomenclature/Standards/052g06-en.pdf. Data publikacji: 2014.11.03. Data odczytu: 2026.10.19.

19. Fédération Cynologique Internationale, FCI breeds nomenclature: Gonczy Polski (354). Adres: https://www.fci.be/en/nomenclature/GONCZY-POLSKI-354.html. Data odczytu: 2026.10.20.

20. Fédération Cynologique Internationale, Standard FCI N° 354 Gończy Polski. Adres: https://www.fci.be/Nomenclature/Standards/354g06-fr.pdf. Data publikacji: 2017.11.07. Data odczytu: 2026.10.20.

21. Fédération Cynologique Internationale, FCI-Standard N° 333 Chart Polski. Adres: https://fci.be/Nomenclature/Standards/333g10-en.pdf. Data publikacji: 1999.10.01. Data odczytu: 2026.10.19.

22. McMillan K.M. i in., Longevity of companion dog breeds: those at risk from early death. Wydawca: Scientific Reports. Wydanie: t. 14, nr 1, 2024. Strony: 531. Adres: https://doi.org/10.1038/s41598-023-50458-w. Data publikacji: 2024.02.01. Data odczytu: 2026.10.15.

23. Kraus C. i in., The size-life span trade-off decomposed: why large dogs die young. Wydawca: The American Naturalist.

Wydanie: t. 181, nr 4, 2013. Strony: 492–505. Adres: https://doi.org/10.1086/669665. Data publikacji: 2013.02.21. Data odczytu: 2026.10.20.

24. FEDIAF, Facts & Figures 2026. Adres: https://www.zzf.de/fileadmin/ZZF/Dokumente/Heimtiermarkt/FEDIAF_Facts_Figures_2026.pdf. Data odczytu: 2026.10.19.

25. Główny Inspektorat Weterynarii, Raport roczny Głównego Lekarza Weterynarii za 2025 r.. Adres: https://www.wetgiw.gov.pl/download/Raport-roczny-GLW-2025,5585.pdf. Data odczytu: 2026.10.15.

26. Główny Inspektorat Weterynarii, Szczepienie przeciwko wściekliźnie. Adres: https://www.wetgiw.gov.pl/nadzor-weterynaryjny/szczepienie-na-wscieklizne. Data odczytu: 2026.10.15.

27. Kancelaria Sejmu, Ustawa z dnia 15 maja 2026 r. o Krajowym Rejestrze Oznakowanych Psów i Kotów (Dz.U. 2026 poz. 755). Adres: https://eli.gov.pl/api/acts/DU/2026/755/text/T/D20260755L.pdf. Data odczytu: 2026.10.19.

28. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Odpowiedź na interpelację nr 14639. Adres: https://api.sejm.gov.pl/sejm/term10/interpellations/attachment/ATTDR2K7E/i14639-o1.pdf. Data publikacji: 2026.02.05. Data odczytu: 2026.10.20.

29. Policja.pl, Zwierzęta służbowe. Adres: https://policja.pl/pol/kgp/biuro-prewencji/wydzial-prewencji/zwierzeta-sluzbowe/188991,Zwierzeta-sluzbowe.html. Data odczytu: 2026.10.15.

30. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Psy i konie w służbach MSWiA. Adres: https://www.gov.pl/web/mswia/psy-i-konie-w-sluzbach-mswia. Data publikacji: 2021.02.18. Data odczytu: 2026.10.19.

31. Komenda Powiatowa PSP w Złotoryi, Konferencja prasowa ws. ustawowego uregulowania opieki nad zwierzętami w służbach podległych MSWiA. Adres: https://www.gov.pl/web/kppsp-zlotoryja/konferencja-prasowa-ws-ustawowego-uregulowania-opieki-nad-zwierzetami-w-sluzbach-podleglych-mswia. Data publikacji: 2021.02.19. Data odczytu: 2026.10.20.

32. Smithsonian Magazine, Balto's DNA Provides a New Look at the Intrepid Sled Dog. Adres: https://www.smithsonianmag.com/smart-news/baltos-dna-provides-a-new-look-at-the-intrepid-sled-dog-180982076/. Data publikacji: 2023.04.28. Data odczytu: 2026.10.15.

33. NASA, 60 Years Ago: The First Animal in Orbit. Adres: https://www.nasa.gov/history/60-years-ago-the-first-animal-in-orbit/. Data publikacji: 2017.11.06. Data odczytu: 2026.10.19.

34. Guinness World Records, Tallest dog ever (male). Adres: https://www.guinnessworldrecords.com/world-records/tallest-dog-ever. Data odczytu: 2026.10.15.

35. Guinness World Records, Shortest dog living. Adres: https://www.guinnessworldrecords.com/world-records/smallest-dog-living-height-. Data odczytu: 2026.10.20.

36. Guinness World Records, Pocket-sized Chihuahua certified as world's shortest dog. Adres: https://www.guinnessworldrecords.com/news/2023/4/pocket-sized-chihuahua-certified-as-worlds-shortest-dog-743720. Data publikacji: 2023.04.09. Data odczytu: 2026.10.20.

37. Guinness World Records, Longest ears on a living dog. Adres: https://www.guinnessworldrecords.com/world-records/longest-ears-on-a-dog-living. Data odczytu: 2026.10.20.

38. Guinness World Records, Lou the coonhound breaks record for longest ears on a dog. Adres: https://www.guinnessworldrecords.com/news/2021/9/lou-the-coonhound-breaks-record-for-longest-ears-on-a-dog-676667. Data publikacji: 2021.09.23. Data odczytu: 2026.10.20.

39. Neitz J. i in., Color vision in the dog. Wydawca: Visual Neuroscience. Wydanie: t. 3, nr 2, 1989. Strony: 119–125. Adres: https://doi.org/10.1017/S0952523800004430. Data publikacji: 1989.08.01. Data odczytu: 2026.10.15.

40. Wang T. i in., Quantitative Translation of Dog-to-Human Aging by Conserved Remodeling of the DNA Methylome. Wydawca: Cell Systems. Wydanie: t. 11, nr 2, 2020. Strony: 176–185.e6. Adres: https://doi.org/10.1016/j.cels.2020.06.006. Data publikacji: 2020.08.26. Data odczytu: 2026.10.15.

41. Guinness World Records, Guinness World Records concludes oldest dog ever review launched after Bobi's death. Adres: https://www.guinnessworldrecords.com/news/2024/2/guinness-world-records-concludes-oldest-dog-ever-review-launche

d-after-bobis-dea-765022. Data publikacji: 2024.02.22. Data odczytu: 2026.10.15.